

سه قز

ج. س. سۆران

soran909@hotmail.com

سه قز ئەهێ شارێ میژویێ له میژم
سه قز ئەهێ خاوهنی میژوی درێژم
ئەتۆ بوی نیشگهێ تهختی دیاکو
دیاکوێ ئیمپهراتووری گهلی تۆ
دیاکوێ خاوهنی نا و و نیشانه
قهراڵی گهوره هیزی ئەهه زهمانه
له دهشتی زێری تۆ زهدهشت ژیاوه
له دوندی تۆ گری ئاگر گراوه
به هیزی بیری رووناکی ئەویستا
خه لک حالین و دهرهستن ئەویستا
خدهی پاک و وتهی پاکێ مه شوورن
چ ئەوهی واین ، له کاری بهد به دوورن
تهلاری زیویهت ناوی به ناوه
قه ئایهک بو ، لهوئ مانێ ژیاوه
که مانایی ده لێن خه لکی ئەوئ بوون
مانا وهیه ، که مانیش ههه لهوئ بوون
به هۆی ئەنتیکه کۆنینهی ئەویوه
ولاتی مه وهه نیوی به نیوه
له موورزی له ندهن و بیړلین و تاران
له پاریس و له باقی گهوره شاران
هه چی جیهک ده چی ، مه شهووره نیوت
هه موی پریه ، له ئەلماس و له زیوت
له ئاساری به نرخێ گهوههرینت
له میژوولکه و له پیشینهی بهرینت
ئەوهی شوینه به سامانت غهنی بو
فه قهت سه ققز له به شدا بیبهری بو
له زیندان و له قهسری شیسێ سهردار
که هه لکهوتون له نیو مه لبهندی ههوشار
سهدان شا وهک سوله یمان لئی ژیاوه
له میژودا ، هه موی شهرحی دراوه
که رهفتوشت که ئەشکهوت و قه ئایه
له میژودا ، که لایه و سه رمه ئایه
له کاتیگدا ولاتی سه ربه خو بوی
سه رۆکی ئەم هه ریمانە ئەتۆ بوی
ئەتۆ هاوشانی که لده و رۆمی کۆنی
وهه کۆنی ، که سێ نازانی چۆنی
ئەوندهت باسی میژویێ له لایه
که باسی ئەو ، له دهست ئەم باسه نایه
له پاشا دینی ئیسلام هاته مالت
محهمهد بو به میعماری خه یالت
ئەتۆی زیدی گه لی پیاوان گهوره

ئەتۆی مینگەئەمیر و میری دەورە
خەلیفەئەستەموولی نوینەری دین
کە دینی کردە گەبجاری گەپ و قین
خەیاالی خاوی کەوتە نیو خەیاالەو
بە ئەرکان و بە تۆپ و هیزی زالەو
بە هیرش هاتە سەر ئەم خاکە پاکە
کە دیلی کا، هەمو ئەم خەلکە چاکە
دالۆقانی بە ناوی سەیفەدین خان
ئەمیری سەققز و جیی ریژی هەموان
لە هۆزی ئەردەلان و خیلی شازت
لە زومپەئە خانەدانی سەرفەرازت
بەرگرتن بە تەگبیر و بە نێزە
مروقی وا، بە حەق بەرز و بەرێزە
بەلام ئەرکان بە قیل و حوققەبازی
بە پیلان و دەسیسە و قیلەبازی
بە ناوی دین و ئایینی خوداوە
لە پش پەردەئە فر و قیل و ریاوە
لەداری دا ئەمیری مەزنی کوردان
غەمینی کرد، جەحیل و پیر و وردان
ئەگەرچی دواي ئەوئەش سەروکت کراوی
بەلام سەققز! ئەتۆ هەر مای و ماوی
حەماسەئە شیرەژن، هی پاشەرۆکە
خەباتی گیانفیدایی هەشت سەرۆکە
سەرۆکی هەشت سەروکت هیند بەناوە
کە سالاری بە بەژنی ئەو براوە
ئەمینی ئەسەدیش ناوی دیارە
سەدیقی ئەسەدیش گەورەئە دیارە
لە بەستین و لە شانۆگەئە هونەرەدا
لیباسی فەخری کوردانت لەبەرەدا
لە ئاسمانی هونەر ناھیدە بەرزە
لە مێرپێخە و کەچی ناھیدی عەرزە
ئەوی دی ئەخشی وەک دەستانی مانی
بەووە بەندە، هونەر مان و نەمانی
برای زینئە لە نیو کوردا مەشوورن
نەشەئە ژینن، قەوامی قامی شوورن
دەزانی شوینەواری کاکێ زاری؟
گولستانە لە وێژەئە کوردهواری
چەنئە جوانن گولئە شیعری خەمینت
ئەدیئە جوانە مێر و دلحەزینت
لە زانادا، رەفیغ و دەولەمەندی
وہا بەرزئە وەکو کوئستانی لەندی
نیووغی شیخ حەسەن، پیتۆلی گەورە
گەلئە فەخرە لە بۆ زانستی دەورە
خەتی دەستی وەها تاق و سەلیسە
کە قورانی لە دنیاادا، نەفیسە
سەرەپیاوت هەمو روون و بزانت
دژئە جەرە و چەتە و لات و بزانت
ژنانت خاوەنی دەرک و خەیاالن

نمونه‌ی کوردن و کانی که مالتن
کورانق قاره‌مانی بئینشان
له ریی عیلما ئەکۆشن، بیوچانن
کچانی تۆ رجه‌ی ژیلایه رییان
له جیی پەرجه‌م هه‌مو ئالایه پئیان
هه‌ریمی تۆ به دیمه‌ن وه‌ک به‌هه‌شته
جیایه، به‌نده‌نه، گولزاره، ده‌شته
وه‌نه‌وشه‌ت خیلگه‌یه بۆ لۆ و وه‌نه‌وشه
به‌هارانه له‌به‌ر شینی وه‌نه‌وشه
هه‌وارگه‌ی نه‌که‌رژۆت ته‌رز و به‌رزه
له به‌رزیدا، ده‌لئی سه‌ربانی عه‌رزه
که‌لی خانق له‌ رۆژاوا چه‌قیوه
که‌سه‌ی شانۆی وه‌ها شه‌نگی نه‌دیوه
ئه‌مه نه‌ختی له‌ ئه‌وسافی ئه‌تۆ بوون
ئه‌وانه‌ی بوون، له‌ بیری من وه‌کو بوون
سه‌قز ئه‌ی لانکی فه‌ره‌نگ و میژو
ئه‌ری ئه‌ی گه‌وره‌شاری سه‌رده‌می زو
ئه‌ویستاکه وه‌کو پئشو نه‌ماوی
به‌یه‌کجاری وه‌پشتی گۆی خراوی
له به‌رچی خه‌لکه‌که‌ت بی بیکار و بارن؟
کز و ده‌سته‌نگن و رووت و هه‌ژارن
زمانی ژینه‌وه‌ر نازاده پاکي
له‌ ده‌ریایی و له‌ بۆشایی و له‌ خاکی
ته‌نانه‌ت کونده‌بووش کوندی ئه‌خوینی
فه‌قه‌ت کورده ئه‌بی کوردی نه‌خوینی
ئه‌دیبت پاکي ئاواره و هه‌ژارن
شپه‌زه و بیکه‌س و هه‌ردی و په‌ژارن
خه‌لاتی نووسه‌رت به‌ره‌م درینه
میدالی هۆنه‌رت رۆزی برینه
گۆرانی و به‌سته و لاژ و مه‌قامت
حه‌ماسه و هۆره و به‌یت و که‌لامت
دزیویانه دزانی چه‌شنی تاتلیس
له‌ تارانه‌و، هه‌تا ئامید و بتلیس
هونه‌رمه‌ندت غه‌واره و بیپه‌نابه
ره‌فایل بی، که‌ساس و که‌مه‌هایه
ئه‌دیب و نووسه‌رت بۆ دا‌ئه‌تاشن
له‌وه‌ی بئمایه و هین و قه‌لاشن
ئه‌مه پاکي نه‌خۆشی ده‌رده کورده
په‌تایه، هی زله و مندال و ورده
له‌ جییه‌ک نا، له‌ پئنج جی هه‌ر وه‌هایه
مرۆقی کورد، غه‌واره و بیپه‌هایه
له‌به‌رچی کاری خۆت بئناسپیرن؟
ره‌ئییسی تۆ له‌ شارانه‌و ئه‌نیرن؟
له‌ نیو تۆدا، مه‌گه‌ر قه‌حتورپرجاله؟
مه‌گه‌ر چی که‌متره، قاله له‌ ناله؟
له‌ میژه پئی وتوین مامه پیری
(به‌ده‌ستی خه‌لک به‌ته‌نیا مارئه‌گیرئ)
وه‌رن چاره‌ی بکه‌ن ئدم ده‌رده پیسه

دهنا کارو ههموی ریس و گوریسه
پهره‌ی زانست عیلاجی دهرده کورده
دهوایه و مه‌له‌همی کوردانی گورده
دهسا، بێن و بخوینن، ههر بخوینن
به روژ و شهو و شه‌ی زانست بچینن
گه‌لی زیندو، گه‌لیکه خوینده‌واره
له تیکنیک و له زانینا ته‌یاره
گه‌لی، که باسه‌واد و باسرووره
له دنیا‌دا، له گش کۆسیی به‌دوره
چه‌کی کاری رمی پینووسه ئیستا
مه‌یانی شه‌ر په‌ره‌ی لینووسه ئیستا
سروودی جه‌نگ گه‌شه‌ی رینووسه ئیستا
په‌ری زانست کچی فینووسه ئیستا
له مه‌یدانی ژیا‌نا بیر و ته‌گبیر
برشته‌ی زیاتره، تا شیر و تا تیر
دهسا رابن، به‌سۆرانی بخوینن
به‌ره‌ی خه‌وتو له خه‌وتن، راپه‌رینن